

Folkbildung – Learning for Active Citizenship

Praktisk handledning

En guide för folkhögskolor som vill söka
projektmedel för transnationellt
samarbete 2015-2016

Innehållsförteckning

FOLACs roll	3
Finns det stöd för det transnationella arbetet i folkhögskolornas uppdrag?	3
Fem starka skäl att starta transnationella utvecklingsprojekt	4
Deltagarröster	4
Är vi en projektskola?	8
Vilka organisationer kan söka bidrag?	9
Vad vill bidragsgivaren?	9
Förankring	9
Viktigt inför projektansökan	9
Budgetarbete	10
Ekonomisk uppföljning och redovisning.....	11
Opinionsbildning och informationsspridning i Sverige	11
Samarbeten folkhögskolor emellan.....	11
Lista över de vanligaste bidragsgivarna.....	12
Mentorer	30
Projektexempel.....	30

FOLACs roll

Folkbildning - Learning for Active Citizenship, FOLAC, är folkhögskoleorganisationernas gemensamma uppdrag för att främja folkhögskolornas deltagande i transnationellt samarbete.

Folkhögskolorna i Sverige har en lång tradition av samarbete med organisationer i framför allt utvecklingsländer. Det första kurserna och projekten var inriktade på Afrika och startade redan under 1960-talet. Sedan dess har engagemanget spridit sig till alla kontinenter och många skolor är idag engagerade i globala rättvis- och hållbarhetsfrågor. För en skola som inte har någon tidigare erfarenhet av att driva transnationella samarbets- eller utvecklingsprojekt kan floran av bidragsgivare, alla med sina egna syften, mål och krav och alla formulär där frågor man inte är van att svara på ställs, te sig som en djungel.

Hur hittar vi rätt organisation att söka bidrag från? Hur ska vi formulera vår projektidé? Om vi inte har någon klart formulerad idé men har en stark vilja att starta ett transnationellt samarbete, hur ska vi då bära oss åt?

Vår förhoppning är att följande sidor ska kunna tjäna som en konkret och fungerande handledning för att kunna och våga komma igång. Vår övertygelse är att den som gör det inte kommer att ångra sig.

Informationen kommer att uppdateras en gång om året. Observera att förändringar i informationen på respektive bidragsgivares hemsida kan förändras mellan dessa tillfällen.

Finns det stöd för det transnationella arbetet i folkhögskolornas uppdrag?

I propositionen "Allas kunskap - allas bildning" konstateras att Sverige har en relativt lång tradition av transnationellt engagemang inom folkbildningen och att det framför allt är värden som demokrati och solidaritet som från svenskt håll har legat till grund för transnationella samarbeten.

Man menar att folkbildningen har kompetens och resurser att vara en central aktör i arbetet för global utveckling, både i Sverige och på den internationella arenan. Bland annat står det att "Folkbildning och vuxenutbildning som strategisk utvecklingsfaktor för en demokratisk och hållbar samhällsutveckling skulle kunna få ökad uppmärksamhet både nationellt och internationellt. Folkbildningen spelar en viktig roll inom ramen för den av riksdagen beslutade politiken för en global utveckling."

I "Vägval och vilja" som är folkbildningsorganisationernas gemensamma framtidsdokument uttalas ett starkt stöd för folkhögskolornas transnationella engagemang.

Bland annat står det att "Vi vill använda vårt transnationella arbete mer offensivt för att öka förståelsen för de globala och lokala sambanden" (sid 8). Och lite längre fram "Folkbildningens självklara roll inom biståndspolitiken bör också lyftas fram" (sid 34).

Vidare påpekas att folkhögskolornas verksamhet över gränserna kan ge kunskap och verktyg för jämställdhet, demokrati, hållbar utveckling med mera.

Det finns alltså ett starkt stöd så väl från staten som från folkhögskoleorganisationerna själva för att folkhögskolorna ska starta och utveckla transnationella projekt.

Fem starka skäl att starta transnationella utvecklingsprojekt

- För dem som deltar; förändras livet, kommer världen att se annorlunda ut, ökar förståelsen för händelser i omvärlden och deltagarna växer som personer.
- De erfarenheter deltagarna får bidrar till att motverka främlingsfientlighet och rasism även här hemma.
- Deltagare på skolan som kommer från andra kulturer kan få en skjuts framåt genom att man tar tillvara deras kunskap och erfarenheter.
- Transnationella frågor aktualiseras hela tiden på ett konkret sätt och besök från samarbetspartners på din skola ökar kvaliteten.
- Det främjar globalt tänkande generellt på skolan, både bland deltagare och personal.

Deltagarröster

Johanna Rein, deltagare på Praktikantkursen

"Att vara praktikant på landsbygden i Bangladesh var både det jobbigaste och det roligaste jag gjort och det var definitivt det som har format mitt vuxna liv mest. Jag valde min universitetsutbildning efter mina erfarenheter där. Jag har varit tillbaka tre gånger och kallar Bangladesh mitt andra hem, men jag inser att jag nog inte kommer få uppleva samma förutsättningslösa lärande igen som jag gjorde som folkhögskolepraktikant. Genom att resa på ett organiserat sätt till ett projekt som skolan är involverat i, finns alla möjligheter att verkligen lära sig mycket om den kultur man besöker. Man får daglig kontakt med folk som lever och verkar i landet och får vara del i arbetet på liknande

villkor. Det tycker jag är det bästa sättet att resa på, och där kan folkhögskolorna verkligen spela en viktig roll.

Maria Hamberg, Eurasienkurs

”Internationell kurs - Eurasienkunskap är något av det bästa jag studerat. Det födde ett stort engagemang som håller i sig ännu och troligen alltid kommer att finnas kvar. Året på folkhögskolan formade mig för livet, det gav mig ökat självförtroende och var en perfekt ingång till vidare studier. Just kombinationen mellan studier och resor till det område du studerar ger en unik kunskap och känsla för området som är svår att få på annat sätt. Genom att resa med en studiegrupp på det sätt vi gjorde fick vi möjlighet att träffa flera ryska och georgiska människorättsförsvarare, journalister och aktivister. De personliga mötena i deras tuffa verklighet gav ett engagemang som jag inte tror att man skulle ha kunnat få genom att bara studera frågorna hemma i Sverige.

Efter folkhögskolan har jag bland annat läst ryska och statsvetenskap vid universitetet och återvänt till Ryssland, Östeuropa och Kaukasus ett flertal gånger - både i jobbet, via studier och privat.

Idag jobbar jag som Rysslandshandläggare på organisationen Östgruppen för demokrati och mänskliga rättigheter med just de frågor jag stiftade bekantskap med för första gången genom folkhögskolan.”

Malva Sinclair, Afrikakurs

"Att kombinera studier med resor är ett oslagbart koncept. Förutom att lära känna en annan del av världen kommer man också att se sin egen tillvaro med nya ögon, det man förut inte lagt märke till synliggörs i kontrast till det som är annorlunda. Ett år på internationell kurs om Afrika gav mig kunskap och perspektiv som jag aldrig kunnat få genom att läsa böcker eller resa som turist. Det är en unik chans som jag uppmuntrar alla med ett intresse för världen att ta."

Arvid Gislöv (rektor) och Johanna Hedenquist (lärare)

"Vi besökte Myanmar i februari 2014 och fick minnen för livet genom mötet med människor och rik kultur. De skolor vi besökte och de lärare och rektorer vi samtalande med gav mer än bara inblickar i ett annat system. Vi fick en djupare förståelse för en framväxande demokrati och dess skörhet. Samtidigt som det fanns en stor öppenhet och önskan att diskutera landets utbildning, det kommande valet och landets framtid, upplevde vi en relativt hög grad av bevakning.

Vår korta resa hade som syfte att se utvecklingsmöjligheter inom båda skolformerna; Skurups folkhögskola och vår vuxenutbildning och munkskolan Phaung Daw Oo och deras

vuxenutbildning. Vilka beröringspunkter fanns? Hur kan respektive deltagargrupp berika varandras bildning?

I framtiden hoppas vi hitta ekonomiska möjligheter för ett deltagar- och lärarutbyte. Just nu arbetar vi genom vår lärplattform för att där skapa möten mellan våra respektive skolor. Vi vill berikas och berika varandra.”

Elisabet Back, Sydasienkurs

- Ett av de bästa åren i mitt liv!
Så refererar jag alltid till mitt år på Sydasienkursen.

Som trettioåring tog jag paus i jobbet som utrikesjournalist vid Hufvudstadsbladet i Helsingfors och styrde kosan till Sverige. Mitt mål var att fylla en lucka i min kunskap om världen, nämligen Sydasien.

Det gav så otroligt mycket att få lära sig om världen på plats, i Indien, Nepal och Bangladesh. Här mötte vi människor på deras villkor, lärde oss om deras kultur och fick vänner för livet. Vi kom hem med ett bagage fullt av medmänsklighet, tankar om rätt och fel, roliga historier och en stark glöd att bidra till en förändrad värld.

Jag gjorde mitt fältarbete i en bergsby i Nepal där den finländska biståndsorganisationen Kyrkans utlandshjälp startat bybanker för kvinnor och utbildade dem inom företagande. Jag intervjuade kvinnorna om deras upplevelser och hur deras liv hade förändrats tack vare de småföretag de kunnat starta. Hemma igen blev det här arbetet till kampanj- och reklammaterial för organisationen och flera tidningsartiklar. Jag deltog i utbildningskvällar för människor som var intresserade av att stödja organisationen och gav dem inspiration på vägen. Som ett sidoprojekt besökte jag flera lågstadieskolor och berättade för eleverna om deras jämnåriga på andra sidan världen. De startade i sin tur insamlingar för barn på närmare håll, men också i fattiga förhållanden.

Jag hade aldrig kunnat tro att mitt år på folkhögskola skulle leda till så här mycket. Att jag som enskild individ kan vara med och förändra världen! Det är faktiskt nästan bara fantasin

som sätter gränserna för oss! Kontakta en biståndsorganisation och föreslå din eller din skolas idé - jag gissar att du kommer att bli positivt överraskad över svaret!
Så ja, under folkhögskoleåret täppte jag till kunskapsluckan Sydasiens, vilket jag har nytta av i min journalistiska karriär. Men året blev ändå så mycket mer. Året på Sydasienskursen förändrade mig för alltid och det som förändrar mig förändrar mina medmänniskor som förändrar sina medmänniskor som ...

Är vi en projektskola?

Folkhögskolorna har en stor fördel jämfört med andra, ofta mindre föreningar, som driver transnationella projekt. Vi har redan en stark organisation med kunskap och erfarenhet av att planera, strukturera och organisera. Det finns en administration och ledning. Det finns en stor kunskap om omvärlden hos skolans lärare. Vi har ofta deltagare från andra kulturer med stor kunskap och erfarenhet. Sist men inte minst; det finns ofta ett internationellt intresse och engagemang hos skolans personal

Checklista 1: Frågor som rör intresset att genomföra ett projekt.

- Våra deltagare kommer från många olika länder Ja nej
Hos oss finns det kurser som kan utvecklas genom att skolan knyter kontakter med likasinnade på andra håll. Ja nej
Hos oss finns det en önskan hos våra lärare och deltagare att utforska internationella frågor. Ja nej

Checklista 2: Klarar vi av det?

- Hos oss finns det personal som vill ta på sig rollen som projektledare/projektkoordinator. Ja nej
Hos oss kan tid för en projektledare/koordinator inrymmas i en tjänst. Ja nej
Hos oss kan skolans administration vara en resurs i projektet. Ja nej

Checklista 3: Finns bidragsmöjligheter? Vilket projekt är vi?

- Jag kan hitta en bidragsgivare vars intentioner någorlunda stämmer överens med vår idé. Ja nej
Vi uppfyller kriterierna för att få söka bidrag. Ja nej
Vi kan leva upp till kraven på egeninsats. Ja nej

Vilka organisationer kan söka bidrag?

Det beror på vilken bidragsgivare man avser att söka bidrag ifrån. I de flesta fall kan alla folkhögskolor söka bidrag, i vissa fall ska den ansökande organisationen vara en ideell förening eller stiftelse. I något fall måste man vara en del av en offentlig förvaltning. I de fall skolan har landsting, region eller kommun som huvudman men vill söka bidrag från en organisation där bara ideella föreningar och stiftelser är kvalificerade att söka, finns möjligheten att bilda en förening genom personal och deltagare.

Se vidare under respektive bidragsgivare.

Vad vill bidragsgivaren?

Olika bidragsgivare har olika mål med sin verksamhet. Därför är det viktigt att ta reda på om det finns bidrag att söka för din projektidé och i så fall hos vilken organisation.

En lista där de olika organisationernas syften och mål med bidragen beskrivs kortfattat finns längre fram i dokumentet.

Förankring

Ett projekt har alltid bättre förutsättningar att bli lyckat om det är väl förankrat hos skolans styrelse och personal. Det finns en risk med att projekt startas och drivs av enstaka eldsjälarna. Det fungerar ofta bra under en tid men gör projekten känsliga för förändringar i verksamheten. Projekten faller dessutom ofta om eldsjälarna av en eller annan anledning försvinner eller får andra uppgifter.

Viktigt inför projektansökan

Tänk på att den planerade verksamheten bör ligga i linje med skolans identitet/profil och verksamhet.

Det är en stor fördel att undersöka förutsättningarna för projektet inför ansökan, bland annat genom att föra en dialog med den tilltänkta samarbetsorganisationen. Det är också viktigt att ha förberedande diskussioner med bidragsgivaren.

Tänk på att varje projekt förväntas få synbara effekter på olika nivåer; individnivå, organisationsnivå och samhällsnivå. När det gäller EU-bidrag ska det också finnas en europeisk dimension i projekten.

För att projektarbetet ska flyta så smidigt som möjligt bör det finnas personal som har engagemang och tid att arbeta med projektet som projektledare eller projektkoordinator. Det är inte att rekommendera att någon ansvarar för arbetet vid sidan av till exempel en heltidstjänst som lärare.

Tänk på att inte färdigställa en ansökan på egen hand. En grupp som kan diskutera och hjälpas åt är definitivt att föredra. Börja också att förbereda ansökan i god tid.

Alla bidragsgivare genomför en organisationsgranskning av den sökande organisationen.

Om ni har förberett följande dokument så klarar ni i regel en sådan granskning. Observera att den sökande parten måste ha sitt säte i Sverige.

1. Registreringsbevis med organisationsnummer. Organisationen ska ha varit registrerad en viss tidsperiod för att godkännas. Hur länge varierar mellan de olika bidragsgivarna. För till exempel Forum Syd är det 3 månader till 2 år beroende på hur stort bidrag man söker.
2. Stadga eller stiftelseurkund som anger vilken verksamhet som bedrivs och hur styrelse eller stiftelseförvaltning tillsätts, hur beslutsfattande sker på årsmötet samt förutsättningar för att hålla ett extra årsmöte.
3. Tidpunkt och form för kallelse till årsmötet samt obligatoriska ärenden på årsmötet - däribland presentation av årsberättelse, revisionsberättelse, ansvarsfrihet för styrelsen, val av styrelse, revisorer och valberedning.
4. Protokollsutdrag från konstituerande möte som styrker firmatecknares behörighet, med vidimerat namnteckningsprov eller vidimerad kopia på id-handling.
5. Verksamhetsberättelse, årsredovisning (balans- och resultaträkning) samt revisionsberättelse från det senaste eller de två senaste verksamhetsåren, för ideell förening krävs också godkänt årsmötesprotokoll från det senaste eller de två senaste årsmötena (beroende på hur stort belopp som söks).

Har ni dokument som styrker ovanstående så klarar ni en granskning från de allra flesta bidragsgivarna.

För att ansöka om bidrag som ligger under EU-kommissionen måste den ansökande organisationen även registrera sig på EU-kommissionens Participant Portal. Se vidare i listan över bidragsgivare.

Tänk på att ni ska kunna beskriva syfte, mål och målgrupp på ett tydligt sätt. Ofta ställs också frågor som riskanalys, utvärdering, uppföljning.

De allra flesta bidragsgivare vill att projekten ska leda till utveckling och varaktiga effekter på individuell-, organisations eller samhällsnivå. Ofta på flera eller samtliga nivåer.

Områden som ofta framhålls är: demokrati, mänskliga rättigheter, genus, jämställdhet, och miljö och klimat.

Budgetarbete

Ni ska bygga budgeten utifrån vad ni vill göra i projektet, och inte utgå från hur mycket pengar som finns att söka. Till exempel behöver ni fundera på hur ofta ni behöver träffas, hur mycket tid personalen behöver lägga ned på att ta fram en projektplan och hur ni tänker presentera och sprida resultaten.

De allra flesta bidragsgivare vill att den sökande organisationen ska stå för en viss egeninsats/ medfinansiering. Det behöver oftast inte vara kontanta insatser utan kan bestå av arbetstimmar, kostnader för lokaler och material och dylikt.

När man lägger en projektbudget är det väldigt svårt att förutse alla detaljer.

Budgetavvikelse är därför svåra att undvika. Reglerna för hur budgetavvikelse ska hanteras skiljer sig mellan olika bidragsgivare. Var noga med att informera dig om reglerna för just den organisation du får bidrag från.

Även om organisationen i fråga tolererar ganska stora avvikelser så kräver de oftast att man kontaktar dem och motiverar förändringen samt skickar in en reviderad budget för godkännande. Var därför noga med att göra löpande budgetuppföljningar så att du själv har en bra överblick över skeendet.

Använd skolans administration som en resurs i det arbetet.

Ekonomisk uppföljning och redovisning

Kraven på ekonomisk uppföljning och redovisning varierar beroende på hur stort belopp man har fått och varifrån man har fått det. Men även om kraven är förhållandevis låga så är det viktigt med en bra uppföljning eftersom frågor om projektets ekonomi alltid kan komma från styrelse, personal, revisor m fl.

Involvera därför skolans ekonom i projektet och gör ett eget projektnummer och en särskild kontopost redan från början.

Se till att få verifikationer med medföljande underlag för varje utgift. I vissa delar av världen är det ibland svårt eller till och med omöjligt att få verifikationer framför allt för för små utgifter. Instruera därför alla som deltar i projektet att göra egna underlag där det framgår vad det är för en utgift.

En bra princip för underlagen är att en person som inte har varit inblandad i projektet i efterhand ska förstå vad det är för slags utgift, var, när, varför och av vem.

Se till att uppföljning och underlag tas fram kontinuerligt istället för att samla kvitton etc på hög. Även om man själv är aktiv i arbetet så är det svårt att komma ihåg alla enskildheter i efterhand.

Opinionsbildning och informations-spridning i Sverige

Många bidragsgivare kräver att skolan genomför informations- och/eller opinionsinsatser som en avslutande aktivitet.

Gör en noggrann planering även av den delen av projektet redan från början. Mot slutet av ett projekt, särskilt om det har innefattat en längre vistelse i utlandet, går luften lätt ur deltagarna. Är man inte väl förberedd på den avslutande delen blir den lätt lidande.

Tänk på att folkhögskolorna är en nationell infrastruktur som gör det lätt för oss att nå ut. Från Forum Syd finns även möjlighet att söka bidrag för informationsprojekt.

Samarbeten folkhögskolor emellan

Det kan gör ett projektarbete både roligare och lättare om man samarbetar med en annan folkhögskola. Tänk på att FOLAC kan hjälpa er att hitta en partner.

Lista över de vanligaste bidragsgivarna

Folke Bernadotteakademien - Fredsmiljonen

Grundkrav

Svenska ideella föreningar eller stiftelser med en vald styrelse kan ansöka om medel från Fredsmiljonen som har tre tematiska prioriteringar.

- Fredsfrämjande med fokus på konfliktförebyggande
- Nedrustning och icke-spridning
- Säkerhetspolitik

Projekten

Det finns två typer av bidrag som folkhögskolor kan ansöka om, projektbidrag - Sverige och Projektbidrag - Internationellt utvecklingssamarbete.

Projektbidrag - Sverige

Projektbidrag kan sökas för ett i tiden avgränsat projekt med tydlig början och slut. Projektet ska i huvudsak syfta till resultat och engagemang i Sverige. Projektet ska fokusera på en eller flera av Fredsmiljonens tematiska prioriteringar. Bidraget ska i huvudsak avse enstaka, i tiden avgränsade studier eller informationsaktiviteter (såsom seminarier, utbildningar, materialproduktion och utställningar).

Projektbidrag - Internationellt utvecklingssamarbete

Projektbidrag kan sökas för ett i tiden avgränsat projekt med tydlig början och slut. Projektet ska utföras i enlighet med OECD/DAC:s kriterier för klassificering av utvecklingssamarbete¹, och projektets resultat ska främja ett utvecklingsland². Projektet ska fokusera på en eller flera av Fredsmiljonens tematiska prioriteringar. Bidraget ska i

huvudsak avse enstaka, i tiden avgränsade studier eller informationsaktiviteter (såsom seminarier, kapacitetsutvecklande utbildningar och materialproduktion).

Finansiering

Ingen övre beloppsgräns anges i informationen. I juni 2015 beviljades 15 ansökningar om projektbidrag om sammanlagt 1 401 300 kr och 6 ansökningar till anslaget säkerhet och utveckling om sammanlagt 2 000 000 kr.

Obs. Från och med 2016 heter bidragen "Projektbidrag - Sverige" och "Projektbidrag - Internationellt utvecklingssamarbete" istället.

Ansökan

Anslaget utlyses en gång per år; varje höst för verksamhet kommande år.

Webbplats

<https://fba.se/sok-pengar/fredsmiljonen/>

Forum Syd (FS)

Grundkrav

Hos Forum Syd kan ideella föreningar och stiftelser med en ideell målsättning söka bidrag. För skolor med landsting, region eller kommun som huvudman finns möjligheten att bilda en förening på skolan genom personal och deltagare.

Projekten

Generellt för projekten gäller att:

Projekten ska handla om mänskliga rättigheter.

Forum Syds uppdrag från biståndsmyndigheten Sida handlar inte bara om att vidareförmedla svenska biståndspengar, utan också om att se till att de används på rätt sätt. De projekt som godkänns ska handla om människors rättigheter, vara långsiktiga och hållbara samt visa på konkreta resultat. Forum Syd vidareförmedlar inte bidrag till infrastrukturprojekt eller katastrofhjälp.

Syftet är att utvecklingssamarbetet ska leda till att marginaliserade människor som lever i fattigdom stärks i sitt demokratiska inflytande och tillgång till rättigheter. Resultat ska visa på förändringar mot ett rättvist, jämställt och miljömässigt hållbart samhälle.

FS har tio olika typer av bidrag. En del av dem fordrar både lång erfarenhet och kunskap om utvecklingsarbete. Andra passar för dem som vill komma in i arbetet, till exempel "Mindre utvecklingsprojekt". Man kan också söka bidrag till "Förstudier till utvecklingsprojekt". Det kan handla om att se över förutsättningar för samarbetet, analysera vilka risker som finns och träffa berörda målgrupper.

Övriga bidragstyper är: utvecklingsprojekt, Somalia Diaspora Programme, Belarusprogrammet, mindre informationsprojekt, informationsprojekt, tilläggsbidrag för revision, The Right(s) Way Forward (nytt; din organisation ska vara särskilt inbjuden av FS), Praktikantprogrammet, programavtal (PCO).

Finansiering

För Förstudier till utvecklingsprojekt kan FS bevilja belopp upp till 100 000 kr och för Mindre utvecklingsprojekt upp till 500 000 kr

Ansökan

Ansökan till Mindre utvecklingsprojekt och Förstudier till utvecklingsprojekt kan skickas in löpande under året. För övriga ansökningsdatum, se FS webbplats.

FS anordnar även kurser för dem som avser att söka projektbidrag.

<http://www.forumsyd.org/Kurser/Projektkurser/>

Webbplats

www.forumsyd.org

ICLD - Internationellt centrum för lokal demokrati

Grundkrav

Kommuner, landsting, regioner och regionala Kommunalförbund kan söka bidrag från ICLD. Det innebär att det i första hand är folkhögskolor med landsting, regioner eller kommuner som huvudmän som kan söka bidrag. Huvudmannen måste stå som den ansökande organisationen och projektledaren måste vara anställd där.

En kommun/landsting/region kan samarbeta med valfri part som de anser lämplig till exempel en folkhögskola som har förening eller stiftelse som huvudman men då utgår inte ersättning för folkhögskolans lönekostnader inom projektet.

Parterna ska bilda en gemensam styrgrupp för projektet. I denna ska företrädare för den politiska majoriteten och oppositionen (där politiskt valda företrädare för oppositionen finns) samt ledande tjänstemän från båda parterna finnas.

Om du är intresserad att driva ett projekt inom ICLD bör du kontakta ditt landsting/region eller din kommun.

Projekten - Programmet Kommunala partnerskap.

Kommunala partnerskap är en Sidafinansierad samarbetsform. Projekten ska vara resultatintriktade och bidra till utveckling av väl fungerande och demokratiska lokala myndigheter i samarbetsländerna och i Sverige. Till grund för programmet ligger den av regering och riksdag antagna policyn Politik för Global Utveckling (PGU).

Projekt inom det kommunala partnerskapet kan vara 1-3 år långa.

Länder som aktuella för samarbete är: Bosnien och Hercegovina, Georgien, Kosovo,

Makedonien, Moldavien, Serbien, Turkiet, Ukraina, Vitryssland, Indien, Indonesien, Kina, Vietnam, Botswana, Kenya, Moçambique, Namibia, Sydafrika, Tanzania, Uganda och Zambia.

Finansiering

Maxbeloppet för ett partnerskapsprojekt är 500 000 kr per år.

Efter ett treårigt projekt kan man återsöka om medel till ett nytt projekt. Partnerskapet som sådant kan därför rulla vidare utan tidsgräns.

Ansökan

Kommande ansökningsperiod är 15 februari - 15 mars 2016.

Webbplats

www.icld.se/kommunalapartnerskap.pab

Myndigheten för ungdoms och civilsamhällesfrågor, MUCF (Ungdomsstyrelsen)

Erasmus + Ung och aktiv

Grundkrav

Alla folkhögskolor är berättigade att söka bidrag ur Erasmus + Ung och aktiv, via MUCF.

Deltagarna ska i regel vara 13 - 30 år.

Alla organisationer som söker bidrag från Erasmus + måste registrera sin organisation. För att göra det måste du skapa ett användarkonto och registrera din organisation i en särskild databas, EU-kommissionens Participant Portal. Du behöver bara registrera din organisation en gång och registreringen gäller fram till 2020.

<http://www.mucf.se/registrera-din-organisation-innan-du-ansoker>

Program

Erasmus + Ung och aktiv har tre program med inriktning på transnationell samverkan

”Strategiska partnerskap” och ”Volontärtjänst, utbildning och kompetensutveckling” samt

”Möten mellan unga och beslutsfattare”.

Strategiska partnerskap

<http://www.mucf.se/strategiska-partnerskap>

Ska leda till positiva och varaktiga effekter på de deltagande organisationerna och spridning av metoder.

Det finns tre olika aktiviteter:

1. Erfarenhetsutbyten, ansökan tre gånger om året, nästa gång 2 februari

<http://www.mucf.se/erfarenhetsutbyten>

2. Innovationsprojekt, ansökan 2 februari

<http://www.mucf.se/innovationsprojekt>

3. Kapacitetsbyggande projekt, ansökan 3 gånger om året nästa gång 2 februari

http://ec.europa.eu/youth/programme/partnerships/cap_building_en.htm

Volontärtjänst, utbyten och kompetensutveckling

<http://www.mucf.se/volontartjanst-utbyten-och-kompetensutveckling>

Ska ge möjlighet att utveckla interkulturell kompetens, entreprenörsanda och känsla av europeiskt medborgarskap. Icke-formellt lärande ska genomsyra samtliga aktiviteter.

Det finns tre olika aktiviteter inom programmet

1. Ungdomsutbyte, ansökan tre gånger om året, nästa gång 2 februari

<http://www.mucf.se/ungdomsutbyte>

2. Europeisk volontärtjänst, ansökan 3 gånger om året, nästa gång 2 februari

<http://www.mucf.se/volontar>

3. Kompetensutveckling för dig som jobbar med unga, ansökan tre gånger om året, nästa gång 2 februari

Möten mellan unga och beslutsfattare

<http://www.mucf.se/moten-mellan-unga-och-beslutsfattare>

Ska ge stöd till strukturerad dialog mellan ungdomar och beslutsfattare i form av nationella eller internationella möten och seminarier.

Ansökan tre gånger per år, nästa gång 2 februari

Samarbetsländer

Programländer: EU:s 28 medlemsländer, Norge, Lichtenstein, Island, Turkiet, Makedonien.

Partnerländer i grannskapet: Östra Europa, södra Medelhavsområdet, västra Balkan,

Ryssland. Partnerländer i övriga världen: alla andra länder

Specialregler för partnerländer i grannskapet:

Volontärer får skickas och tas emot mellan grannländerna förutsatt att minst ett EU-land ingår.

Specialregler för partnerländer i övriga världen:

Volontärer får skickas och tas emot från dessa länder. Däremot kan inte ungdomar bosatta i något av dessa partnerländer åka till ett annat partnerland

Finansiering

Förberedelser och planeringsbesök inför utbytet.

Kostnader för resa till och från den ort där utbytet hålls.

Mat- och boendekostnader samt andra kostnader för aktiviteter under ungdomsutbytet.

Bidraget kan inte gå till skolklassutbyten och språkresor.

Det går att söka bidrag till resekostnader och generella projektkostnader enligt schablonbelopp. Grupperna får 80 procent av bidraget när projektet börjar och 20 procent när projektet är slut.

Ett Europa för medborgarna - Demokratisk delaktighet och engagemang åtgärden ”projekt för det civila samhället”

Grundkrav

Organisationer utan vinstsyfte i det civila samhället och utbildnings-, kultur- och forskningsorganisationer.

Även kommuner och regionala myndigheter kan delta som projektpartner, men inte som sökande organisation. För att delta i projekten måste du registrera din organisation. Se kraven för Erasmus + Ung och aktiv.

Projekten

Starkt fokus på demokrati, handläggs centralt i Bryssel. Åtgärden främjar projekt som involverar det civila samhällets organisationer i politiska processer på europeisk nivå. Syftet är att engagera ett stort antal medborgare och bilda nya nätverk mellan organisationer som jobbar med demokratifrågor och europeisk politik.

Projekten ska innehålla två av punkterna:

- Främja samhällsengagemang och solidaritet genom debatter, kampanjer eller andra insatser som är kopplade till den politiska dagordningen i EU.
- Ta in synpunkter om vad folk tycker om ett visst tema som Europeiska kommissionen bestämmer varje år.
- Frivilligarbete: skapa ett ideellt engagemang för att främja solidaritet mellan EU-medborgare i olika länder.

Finansiering

Maxbelopp för ett projekt är 150 000 euro.

Ansökan

Sista ansökningsdag för 2016 är 1 mars.

Webbplats

www.mucf.se/projekt-det-civila-samhallet

<https://www.facebook.com/EuropaforMedborgarna>

Olof Palme Internationella Center

Grundkrav

Den sökande organisationen ska vara en av Palmecentrets 26 medlemsorganisationer alternativt en regional eller lokal underavdelning till dessa, ha sitt säte i Sverige samt ha en demokratisk uppbyggnad, aktiva medlemmar, en vald styrelse, stadgar och regelbunden mötesverksamhet. Den ska ha en ideell eller kooperativ uppbyggnad och arbeta för en samhällsutveckling på demokratisk grund.

Projektet

Projekt som bidrar till de respektive programmens mål inom områdena folkligt deltagande, fackligt samhällsarbete och partipolitiskt demokratistöd kan få stöd av Palmecentret. Förutom att all verksamhet ska tillämpa det så kallade rättighetsperspektivet utgår Palmecentret från fyra perspektiv som ska genomsyra all verksamhet. Dessa är: jämställdhet och icke-diskriminering, hållbar utveckling och antikorrruption.

Förstudie

Det finns möjlighet att söka medel för att genomföra förstudier då den svenska organisationen tillsammans med sin tänkta samarbetsorganisation kan planera ett kommande projektsamarbete. En förstudie genomförs vanligtvis av svensk organisation i samarbete med ansvarig handläggare på Palmecentret.

Projektsamarbete

Palmecentrets verksamhet sker inom ramen för något av nedanstående program:
Burma, Filippinerna, Namibia, Palestina, Sydafrika, Västra Balkan, Zimbabwe

Tematiska program:

Förändringsaktörer i auktoritära stater

Sociala trygghetssystem

Finansiering

Palmecentret ger i dagsläget stöd till högst 90 procent av den totala projektkostnaden. Den svenska projektorganisationen måste alltså själv stå för minst tio procent av projektets budget. Egeninsatsen ska utgöras av kontanta medel insamlade i Sverige. Eget eller insamlat fysiskt material får inte räknas som del av egeninsatsen, inte heller värdet av eget arbete eller intäkter från försäljning av tjänster.

Ansökan

Ansökningar för förstudie kan lämnas hela året.

För nya projektidéer under programperioden 2016-2019, hör av dig till lämplig handläggare eller programchef Johanna Leander.

<http://www.palmecenter.se>

Ramorganisationer

Om en organisation har ramstatus så innebär det att Sida har ett närmare och mer långsiktigt samarbete med organisationen. Från och med 2015 har finns 16 organisationer med ramstatus.

Det kan hända att någon av dem står din skolas huvudman nära. I så fall kan det vara bra att kontakta organisationen om du har en projekttidé.

Här är den nya listan på ramorganisationer:

- Diakonia
- Svenska Kyrkan
- Svenska Missionsrådet
- Världsnaturfonden
- Naturskyddsföreningen
- RFSU
- Olof Palme International Center
- We Effect (f.d Kooperation utan Gränser)
- LO/TCO:s Biståndsnämnd
- Forum Syd
- Afrikagrupperna
- PLAN Sverige
- Rädda Barnen
- Individuell Människohjälp
- Kvinna till Kvinna
- Svenska Afganistankommittén

Mer om ramorganisationerna på Sidas webbplats

<http://www.sida.se/Svenska/Samarbetsparter/aktorsgrupper/Civila-samhallet-organisationer/Om-samarbetet-med-det-civila-samhallet/Stod-till-svenska-organisationer-genom-ramavtal/>

SFHL:s solidaritetsfond

Grundkrav

Alla folkhögskolor som har en lokal SFHL klubb kan söka bidrag ur fonden. Projektet ska ha sin huvudsakliga bas bland SFHL:s lokalavdelningar eller distrikt men kan också initieras centralt.

Projekten

Bidrag ur Solidaritetsfonden kan ges för:

Solidaritetsprojekt och solidaritets, freds- och miljöaktioner men även till medlemmar för aktiviteter som har till syfte att förverkliga SFHL:s internationella program. Projekten ska gälla uppbyggnad eller utveckling av folkbildning eller av fackliga organisationer. I första hand ska projekten rikta sig mot länder i tredje världen men även andra länder, till exempel i Baltikum och Östeuropa, kan komma ifråga.

Finansiering

Om syftet är att starta ett större projekt ska man även undersöka möjligheten till stöd från andra organisationer som Forum Syd och LO-TCO Biståndsnämnd, som har SIDA-medel att fördela. Även andra större organisationer kan ibland bidra med pengar eller samverka. Stora projekt kan varken SFHL, enskilda medlemmar, lokalavdelningar eller föreningar klara utan där krävs samverkan med större organisationer.

Ansökan

Ansökningstillfällena är två varje år, den 15 april och den 15 oktober. Ansökan måste vara inne senast kl 24 sista ansökningsdagen.

Webbplats

www.sfhl.se/sfhl/solidaritetsfonden

Stiftelsen FOLKE BERNADOTTES MINNESFOND

Grundkrav

Organisationer och enskilda personer, företrädesvis inom föreningsverksamhet, kan söka stipendium.

Personer som ansökan avser ska vara mellan 11 och 25 år. Fonden står öppen för ansökning avseende alla länder utom Danmark, Finland och Norge.

Observera att avlönad personal står utanför stipendiegivning.

Projekt/Ändamål

Stiftelsen har till ändamål att stödja ungdomar och organisationer i deras strävanden till internationell förståelse.

Stipendium kan sökas inom följande tre kategorier:

- Lägervistelser med gemensamma aktiviteter med ungdomar från annat land/andra länder.
- Utbyten (*besök och i vissa fall svarsbesök*) med annat land.
- Volontärsinsats som varar i minst åtta veckor.

Läger och utbyten som inkluderar besök i forna förintelseläger ges viss prioritet.

Finansiering

Stipendierna kan utgå med olika belopp och avser oftast att i huvudsak bidra till reskostnaden till resmålet. Övriga kostnader måste täckas på annat sätt.

Ansökan

Ansökan kan göras både enskilt och i grupp. Vid flera deltagare från samma grupp/folkhögskola till samma aktivitet skall ansökan göras som grupp.

Ansökningar med beräknad avresa mellan 1 maj och 30 november stängs kl. 24.00 den 15 februari 2016.

Ansökningar med beräknad avresa mellan 1 december och 30 april stängs kl. 24.00 den 15 september 2016.

Webbplats

<http://www.folkebernadottesminnesfond.se/>

Svenska Institutet (SI)

Grundkrav

Alla folkhögskolor kan söka bidrag ur vissa av SI:s program.

Creative Force

Projektet

Folkhögskolor kan söka bidrag ur programmet "Creative Force" som kan bevilja stöd till "samarbetsprojekt mellan svenska och utländska organisationer som syftar till att stärka öppenhet och demokratiska strukturer genom samarbeten där man arbetar med kultur och media som metod för förändring"

Creative Force omfattar tre delprogram:

Afrika, Mellanöstern och Nordafrika, Östra Europa och Turkiet, Ryssland.

Programmet ska mer specifikt bidra till att uppfylla något eller några av nedanstående resultatmål:

- Att stärka gemensamma, kapacitetsbyggande processer och hållbara nätverk mellan aktörer som använder kulturella och andra kreativa verktyg för att främja en större medvetenhet om demokratiska värden och mänskliga rättigheter, inklusive kvinnors rättigheter.
- Att värna om åsikts- och yttrandefriheten genom ökad tillgång till kulturella och konstnärliga uttrycksmedel.
- Att öka tillgången till information och stärka rätten att kommunicera genom skapandet av nya arenor och kommunikationsformer.
- Att hävda jämlikhet och icke-diskriminering med hjälp av metoder som främjar kulturell mångfald och mänskliga rättigheter.

Inom Creative Force finns också något som kallas "Såddfinansiering". Såddfinansieringen kan täcka kostnader i samband med resor och uppehälle exempelvis i samband med kontaktbesök, expertutbyten eller planeringsresor. Stöd kan inte sökas för studieresor eller skolutbyten.

Finansiering

För "Såddfinansiering" kan SI bevilja max 100 000 kr.

För projekt inom "Creative Force" kan man söka 100 000 – 500 000 kr/år. Max projektperiod är två år.

Ansökan

Sista ansökningsdatum för såväl projektpengar som för Såddfinansiering är under 2016 den 21 januari. En andra ansökningsomgång kommer att äga rum men inget datum är angivet vid handledningens tillkomst.

Webbplats

<https://si.se/verksamhetsomraden/stipendier-och-bidrag/creative-force/>

Östersjösamarbete

Si har olika stödformer för samarbete inom Östersjöregionen som folkhögskolor kan vara partners i.

<https://si.se/verksamhetsomraden/ostersjosamarbete/si-erbjudanden-inom-ostersjosamarbetet/>

Ledarskapsprogram

Si har flera olika ledarskapsprogram för framförallt unga ledare från olika regioner i världen och Sverige. Programmen har olika ansökningsdatum.

<https://si.se/verksamhetsomraden/utbytes-och-utvecklingsprogram/>

Universitets - och högskolerådet (UHR) / Programkontoret

Erasmus+ strategiska partnerskap vuxenutbildning

Grundkrav

Aktörer inom vuxnas allmänna lärande, som till exempel kommunal vuxenutbildning, folkbildning, frivilligorganisationer, bibliotek, museer, kan söka.

För att kunna delta i Erasmus+ måste du registrera din organisation i en särskild databas, Participant Portal. Dessa uppgifter ligger sedan som grund för framtida ansökningar och

deltagande i programmet. Du behöver bara registrera din organisation en gång, och registreringen gäller för hela programperioden. Se <http://www.utbyten.se/sv/Program/Erasmusplus/Registrera-er-organisation-for-att-delta/>

Projekten

Syftet med projekten är att ”bidra till att höja kompetens och kvalitet i utbildningen. Primära målsättningar är att modernisera och förbättra vuxenutbildningen genom samarbete med andra sektorer/organisationer, validering av informellt/icke-formellt tillägnade kunskaper, att kvalitetssäkra utbildningar och vägledningssystem.”

EU:s medlemsländer, Island, Turkiet, Makedonien, Liechtenstein och Norge deltar i Erasmus+ strategiska partnerskap som så kallade programländer. I exceptionella fall kan så kallade partnerländer, vilket är alla andra länder i världen, delta om deras deltagande ger ett väsentligt mervärde för projektet

Finansiering

Inom strategiska partnerskap är det olika belopp som gäller, beroende på om organisationen har rollen som koordinator eller som partner i projektet. Maximalt kan man beviljas 150 000 euro per år, vilket innebär maximalt 450 000 euro för ett treårigt projekt.

Ansökan

Sista ansökningsdag 2016 är den 31 mars kl. 12.00.

<http://www.utbyten.se/sv/Program/Program-A---O/Erasmus-strategiska-partnerskap-vuxenutbildning/>

Erasmus+ kontaktseminarier

Grundkrav

Organisationer som söker projektpartners för samarbete inom Erasmus+ kan söka.

Se grundkraven för Erasmus + Strategiska partnerskap vuxenutbildning.

För att delta i projekten måste du registrera din organisation. Se grundkraven för Erasmus+ Strategiska partnerskap vuxenutbildning.

Projekt / kontaktseminarium

Ett kontaktseminarium ger dig möjlighet att komma i kontakt med organisationer som du kan inleda ett samarbete med inom Erasmus+.

Det är lättare att hitta en samarbetspartner om du har en relativt konkret projektidé när du anmäler dig/er till ett kontaktseminarium.

Seminiarierna har olika teman och är vanligen ca tre dagar långa.

Finansiering

Universitets- och högskolerådet ger bidrag som täcker seminariekostnad, logi och resa, förutom transfer.

Ansökan

Information om aktuella seminarier samt anmälningsformulär för respektive seminarium finns på;

<http://www.utbyten.se/sv/Program/Program-A--O/Erasmus-kontaktseminarier/>

Erasmus+ mobilitet vuxenutbildning

Grundkrav

Aktörer inom vuxnas allmänna lärande, som till exempel kommunal vuxenutbildning, folkbildning, frivilligorganisationer, bibliotek, museer, kan söka.

För att delta i projekten måste du registrera din organisation. Se grundkraven för Erasmus+ Strategiska partnerskap vuxenutbildning.

Projektet

Programmet ger den ansökande organisationen möjlighet att arbeta efter uppsatta strategiska mål och utvecklingsplaner på ett internationellt plan.

Syftet är att de aktiviteter som är möjliga att genomföra ska bidra till att höja kompetens och kvalitet i utbildningen. Primära målsättningar är att utveckla och bredda kunskap, färdigheter och kompetenser. Möjliga aktiviteter kan till exempel vara att personal deltar i en fortbildningskurs, jobbskuggar eller undervisar i en utbildningsorganisation i ett annat europeiskt land som deltar i programmet.

Det är möjligt för personal att delta på fortbildningskurs, konferens/seminarium, jobbskugga eller undervisa i en utbildningsorganisation i ett annat europeiskt land som deltar i programmet.

Projektet startar 1 juni och projekttiden är ett eller två år.

alla EU:s medlemsländer, Island, Turkiet, Makedonien, Liechtenstein och Norge. Schweiz deltar för närvarande inte i Erasmus+.

Finansiering

Mobilitetsbidraget ska ses som en delfinansiering som bidrar till att täcka kostnader för resa, kost och logi. Bidragen grundas på schabloner vars nivå bestäms av avståndet till resmålet.

Andra giltiga kostnader som det går att söka stöd för är;

- förberedelser (pedagogiska, interkulturella, språkliga), granskning och stöd till deltagarna under mobilitetsperioden, validering av läranderesultat, spridningsaktiviteter. Bidraget baseras på antalet deltagare.

- Kostnader som har direkt koppling till deltagare med funktionsnedsättning och medföljande personer, inklusive resekostnader och uppehälle om det inte redan täcks under resor och individuellt stöd.

Ansökan

Sista ansökningsdag 2016 är den 2 februari kl. 12.00.

<http://www.utbyten.se/sv/Program/Program-A---O/Erasmus-mobilitet-vuxenutbildning-/>

Erasmus+ strategiska partnerskap yrkesutbildning

Grundkrav

Organisationer verksamma inom yrkesutbildning, vägledning och kompetensutveckling, till exempel gymnasieskolor, folkhögskolor, Ky- och YH-utbildningar, företag, bransch- och fackliga organisationer, offentlig förvaltning, föreningar och ideella organisationer, högskolor och universitet kan söka.

För att delta i projekten måste du registrera din organisation. Se grundkraven för Erasmus+ Strategiska partnerskap vuxenutbildning.

Projekten

Partnerskapet ska ge din organisation möjlighet att samarbeta med organisationer i andra europeiska länder kring olika sätt att utveckla kvaliteten inom utbildningen på alla nivåer och inom alla områden.

Det handlar om utveckling och överföring av arbetsätt, lösningar och metoder, kompetensutvecklingsinsatser och erfarenhetsutbyten samt att främja nyckelkompetenser som till exempel entreprenörskap.

Syftet är att de aktiviteter som är möjliga att genomföra ska bidra till att höja kompetens och kvalitet i utbildningen. Primära målsättningar är att öka anställbarhet, kompetens och yrkesskicklighet för elever i yrkesutbildning, stärka konkurrenskraft, samt stärka samarbetet och kopplingen mellan yrkesutbildning och arbetsmarknad och lokala/regionala myndigheter för att anpassa efterfrågan och behov.

I Erasmus+ deltar alla EU:s medlemsländer, Island, Turkiet, Makedonien, Liechtenstein och Norge. Schweiz deltar för närvarande inte i Erasmus+.

Finansiering

Maximalt kan man beviljas 150 000 euro per år, vilket innebär maximalt 450 000 euro för ett treårigt projekt. Beloppet ska ses som ett bidrag till den totala kostnaden. En viss medfinansiering behöver organisationen som deltar i projektet själva gå in med.

Ansökan

Sista ansökningsdag 2016 är den 31 mars kl. 12.00.

Nordplus vuxen

Grundkrav

Organisationer, institutioner, och föreningar som är engagerade i vuxnas lärande och som vill utveckla och förnya alla former av vuxnas lärande - formellt, informellt och icke-formellt kan söka.

Projekten

Inom Nordplus vuxen är det möjligt att söka medel för samarbetsprojekt, utbildning och praktik i de nordiska och baltiska länderna.

Förutom de övergripande målsättningarna för Nordplusprogrammet har Nordplus Vuxen följande specifika mål:

- Stärka vuxnas nyckelkompetenser och erkännande av vuxnas informella och icke formella lärande
- Stärka vuxenutbildningen och vuxnas lärande för att bättre kunna möta utmaningarna i det moderna samhället.
- Stärka samspelet mellan vuxnas lärande och arbetslivet

Vad du kan söka och för vad

Du kan söka medel genom programmet Nordplus Vuxen för att genomföra aktiviteter inom följande områden:

Mobilitetsprojekt:

- Förberedande besök
- Utbyten av lärare och pedagogisk personal
- Utbyten av vuxnelever och kursdeltagare

Samarbetsprojekt:

- Tematiska nätverk
- Utvecklingsprojekt
- Kartläggningsprojekt

Det finns även möjlighet att delta i **Kontaktseminarier**. Syftet med dessa är att ge inspiration, information och kontakter för framtida projektsamarbeten.

När man hittat partners i ett projekt finns möjligheten att söka bidrag till ett **förberedande besök** för att diskutera, utarbeta projektplaner samt göra en projektansökan tillsammans med sin eller sina partner.

Övergripande målsättningar för Nordplus 2012-2016

- Stärka och utveckla det nordiska samarbetet på utbildningsområdet och bidra till att etablera en nordisk baltisk utbildningsregion.
- Stödja, utveckla, dra nytta av och sprida innovativa produkter och processer inom utbildningen genom systematiskt utbyte av erfarenheter och goda exempel.
- Bidra till utveckling av kvalitet och innovation i utbildningssystemen för livslångt lärande i deltagarländerna genom samarbete inom utbildningsområdet, samt samarbete med näringslivet genom utvecklingsprojekt, utbyten och byggande av nätverk.
- Främja nordiska språk och nordisk kultur, samt ömsesidig språklig och kulturell förståelse mellan nordiska och baltiska länder.
- Stärka språkförståelsen, särskilt hos barn och ungdomar, av nordiska språk, primärt av danska, svenska och norska.
- Stimulera intresse för, kunskap om och förståelse av de nordiska språken.

Finansiering

Bidrag från Nordplus ska betraktas som ett bidrag till de sammanlagda projektomkostnaderna. De deltagande organisationerna ska därför räkna med att medfinansiera aktiviteterna med minst 25%.

Medfinansieringen kan komma från de deltagande organisationerna eller från externa källor.

Ansökan

Sista ansökningsdag 2016 är den 1 mars

Webbplats

www.nordplusonline.org

Atlas Partnerskap

Grundkrav

Atlas partnerskap kan sökas av Förskolor, skolor och organisationer inom vuxenutbildning för samarbete med motsvarande utbildningsinstitutioner över hela världen.

Projekten

I programkontorets information står det att: "Det är möjligt att söka stöd för utvecklingsarbete som syftar till att med hjälp av transnationella kontakter förverkliga de mål som anges i skolans läroplaner" (*för folkhögskolor, se Folkbildningsrådets krav på allmän kurs på folkhögskola*). Partnerskapsprojekten kan beröra olika delar av verksamheten men bör utgå från ett definierat behov.

Aktiviteterna bör inte begränsas till resorna utan integreras i undervisningen under året. Projektet ska bestå av ett ömsesidigt erfarenhetsutbyte och bör ske i tätt samarbete med partnerskolan eller partnerorganisationen.

Det är möjligt att samarbeta med länder i hela världen. Bidraget kan användas till att bjuda in pedagogisk personal/elever från samarbetspartner i länder utanför EU/EES och OECD.

Skolor utan tidigare erfarenhet av internationellt samarbete och samarbetsprojekt med länder utanför EU/EES prioriteras.

Finansiering

Bidrag söks i form av en klumpsumma. Kostnader för till exempel resa, uppehälle, vaccinationer, studiebesök, material med mera som behövs för genomförande av projektet får räknas med i budgeten. Kostnader för personal och eventuella vikarier är inte giltiga kostnader.

Bidraget kan inte användas till att bjuda in personal/elever från samarbetspartner i länder inom EU/EES och OECD.

Ansökan

Nästa ansökningsomgång beräknas öppna under våren 2016.

<http://www.utbyten.se/sv/Program/Program-A--O/Atlas-partnerskap/>

Atlas konferens

Grundkrav

Förskolor, skolor, vuxenutbildningar, allmänna kurser vid folkhögskolor och resurscentrum kan söka. Även fristående organiserad verksamhet för exempelvis logopedier, specialpedagoger och modersmåls lärare.

Projekt / konferens

Syftet med Atlas konferens är att främja utvecklingen av transnationella kontakter inom det offentliga skolväsendet och bland fristående skolor som står under statlig tillsyn för att främja kompetensutveckling.

Det är möjligt att söka stöd för att delta eller medverka vid konferenser i länder utanför EU/EES.

Finansiering

Skolan eller organisationen söker bidrag i form av ett schablonbelopp per deltagare. Bidraget är avsett att täcka kostnader för resa, uppehälle och eventuell konferensavgift för maximalt två deltagare. Det går inte att söka stöd för projektmöten, utbildningar eller kurser.

Schablonbeloppen uppgår till 8 000 kronor till europeiska länder utanför EU/EES och 16 000 kronor till övriga världen.

Ansökan

Det finns fyra ansökningstillfällen under 2016. 1 februari, 1 april, 1 september, 1 november.

Webbplats

<http://www.utbyten.se/sv/Program/Program-A--O/Atlas-konferens/>

EPALE

EPALE, the Electronic Platform for Adult Learning in Europe, är tänkt att ge stöd till vuxenutbildare runt om i Europa.

De två huvudstråken är att hämta och kommunicera - du hämtar information i texter och länkar, och du finner kollegor runt om i Europa att samverka med på olika sätt. Du hittar här:

Ett nyhetsrum som ger dig möjlighet att följa senaste nytt om vuxenutbildning på områden som goda exempel, policyfrågor och möjligheter till finansiering av vuxenutbildning.

EPALE:s nyhetsbrev som ger dig nyheter direkt via din e-post.

Möjlighet att delta i **EPALE- diskussioner** i sociala medier. EPALE har Facebook-, LinkedIn- och Twitterkonton, som möjliggör kontakter med andra aktiva inom vuxenlärandeområdet i hela Europa.

En **evenemangskalender** som hjälper dig som arbetar professionellt med vuxenlärande att hitta konferenser och fortbildningsmöjligheter. Du kan söka på tema, datum och plats.

Snart fylls EPALE också på med en ordlista på 24 språk för begrepp som används inom vuxenutbildningsområdet. Andra funktioner som tillkommer är en partnersöksfunktion och ett forum där besökare på EPALE kan komma i kontakt med och dela erfarenheter med kollegor över hela Europa.

Webbplats

<http://www.utbyten.se/sv/Program/Verktyg/EPALE-webbplats-for-vuxenlarande/>

Mentorer

Det kan vara bra att söka en eller två mentorer till ditt projekt. Hittar du dem inte själv så kanske FOLAC eller din bidragsgivande organisation kan förmedla kontakt med en lämplig person.

Personer med erfarenhet av som kan ge råd när du vill starta ett projekt.

Jerry Wiklund, Rektor, Marieborgs fhs 070-551 66 77, jerry.wiklund@folkbildning.net

Lena Lönnqvist, fd rektor Sjöviks fhs, 070-590 88 84, lena.lonnqvist@folkbildning.net

Paul Carlsson, lärare Färnebo fhs, 076-113 76 74, paul.carlsson@folkbildning.net

Pia Grubb, Lärare, S:ta Birgitta fhs, 073-692 90 95, pia.grubb@folkbildning.net

Stefan Bietkowski, Fd rektor, Sankta Maria fhs, 073-771 82 17,

stefanbietkowski@swipnet.se

Tomas Rydsmo, rektor Ljungskile fhs, 073-644 65 00, tomas.rydsmo.lju@folkbildning.net

Åke Larsson, biträdande rektor Kista fhs, 070-683 57 08, ake@kistafolkhogskola.se

Projektexempel

Atlas partnerskap

Skurups folkhögskola besöker Myanmar.

Genom Atlas partnerskap reste under våren 2015, representanter för Skurups folkhögskola till Myanmar för att träffa ledning och lärare vid Phaung Daw Oo Monastic High School (PDO) i Mandalay, Myanmar. Besöket var ett led i ett vuxenutbildningsprojekt som skolorna gemensamt håller på att starta.

Phanug Daw Oo är en buddistisk skola som drivs av munkar. Den värdegrund som folkbildningen har överensstämmer väl med Phang Daw Oo's syn på lärande.

Under hösten 2015 besökte tre lärare och representanter från PDO Skurup. Det var första gången de var på skolan och fick tillfälle att möta folkhögskolans kursdeltagare. De fick också lyssna på folkmusik från Belgien och Sverige. Efter samtal om det framtida samarbetet beslutades gemensamt att man gemensamt ska utveckla enkla webbkurser. Senast i augusti 2016 ska en lärare från PDO bjudas in till folkhögskolan.

Läs mer

<http://skurupsfolkhogskola.se/Nyheter/tabid/73/Default.aspx?Itemid=305>

Folke Bernadotteakademien - Fredsmiljonen

Sjöviks folkhögskola genomförde ett seminarium med rubriken ”Modiga och drabbade kvinnor i kamp för frihet och fred i Palestina/Israel”

2013 genomförde Sjöviks folkhögskola ett Palestina-Israel seminarium för elfte året i rad. Under tre försommardagar Seminariet samlade 115 deltagare fredag - söndag. Dagen efter seminariet, måndag 17 juni, genomfördes möten i Stockholm med intresserade politiker och organisationer. Temat för årets Palestina-Israel seminarium var en kombination av vattenfrågan, dvs den stora bristen på vatten för den palestinska befolkningen och kvinnornas speciella utsatthet under ockupation.

Läs mer

www.sjovik.eu/sjovik/wp-content/uploads/2012/05/Rapport-Pal-Isr-sem-Sjövik-juni-2013.pdf

Forum Syd

Föreningen Karibu, ”Karibu Sweden Association” (KSA), startade som en paraplyorganisation för svenska folkhögskolor med vänskolor i Tanzania.

Kärnan i föreningens verksamhet syftar till att underlätta systemrelationer mellan svenska folkhögskolor och tanzaniska Folk Development Colleges. I Tanzania startade Folk Development Colleges (FDC) på motsvarande sätt en paraplyorganisation, Karibu Tanzania Association (KTA). I denna är samtliga 55 Folk Development Colleges medlemmar.

Med medel från Forum Syd genomförde Karibu Sverige och Karibu Tanzania i samarbete ett fortbildningsprojekt för rektorer på samtliga Folk Development Colleges under 2013-2015.

Ett av de viktiga inslagen i utbildningen var det demokratiska ledarskapet. Moment i kursen har bland annat varit; Human Resource Management, Financial Management, Information

and Communication Technology, Democracy and Human Rights och Organization Leadership and Management. Projektet är ett av många utvecklingsprojekt som Karibu har genomfört i Tanzania sedan 1980-talet.

Läs mer

<http://karibusweden.se>

ICLD

Malmfältens folkhögskola i Kiruna deltar i ett treårigt kommunalt partnerskapsprojekt på Zanzibar som kallas "Woman education project".

Ett utbildningsprogram för kvinnor i Makunduchi. Kvinnorna får undervisning av volontärer som har utbildats på Malmfältens folkhögskola. Genom att utbilda kvinnor om sina demokratiska rättigheter och om hur man implementerar dessa rättigheter ges de förutsättningar för att delta i ett politiskt liv.

Det huvudsakliga målet i Makunduchi har varit att öka kvinnornas kunskaper i engelska, datorkunskap, entreprenörskap, lokal demokrati, genusfrågor och mänskliga rättigheter, samt att utveckla ett lokalt lärcentrum.

Kiruna kommun är projektägare. Samarbetspartner är "Makunduchi Wards", Zanzibar, Tanzania.

Projektet kan följas genom deltagarnas blogg:

<http://kirunazanzibar.com>

<http://www.icld.se/databas.pab?cmd=project&id=205>

Olof Palme International Center

Genom ett av Palmecentrets samarbetsprojektet samarbetar Västerås folkhögskola med Tuzla Community Foundation (TCF) i Bosnien.

Våren 2015 tog skolan i Västerås emot ett besök från organisationen. Under en vecka hann gästerna med att träffa pedagoger, kursdeltagare, skolledning och styrelse, men även ta del av ABF:s arbete med vuxenutbildning. Med på besöket var också Amila Dedovic som är aktiv i ungdomsprojektet Youth Bank. Ett av många projekt som TCF stödjer genom att uppmuntra medborgare i Tuzla att bli mer aktiva i sin egen utveckling och i förändringen av sitt samhälle.

I oktober 2016 reste deltagare och pedagoger från allmän kurs i Västerås till Tuzla. Under tre intensiva dagar besökte de Tuzla Community Foundation och de medborgarinitiativ som de stödjer.

Resan avslutades med en diskussion om det fortsatta samarbetet.

Läs mer

<http://www.vasterasfolkhogskola.se/vfhsk/media/?y=2015&month=april>

<http://www.vasterasfolkhogskola.se/vfhsk/media/>

Olof Palmes Minnesfond - Stipendier till resor

Sjöviks folkhögskola hade läsåret 2010-2011 en studiecirkel omkring situationen i Mellanöstern. Intresset för en studieresa fanns och pengar söktes på Palmefonden som beviljade ett resestipendium till Internationella Rättvisegruppen på Sjöviks folkhögskola. Sökande var alltså inte folkhögskolan utan föreningen. En resa genomfördes åtta dagar i maj 2011 på palestinska Västbanken och i Israel med tolv studerande på folkhögskolan, som fick erfarenhet av bland annat palestinska flyktingläger, vägspärrar, beduinbyar och israeliska fredsrörelsens aktiviteter.

Mer information

Lena Lönnqvist, Sjövik, lena.lonnqvist@folkbildning.net

SFHL:s Solidaritetsfond

Två av SFHL:s medlemmar, Pia Grübb som är lärare på S:ta Birgittas folkhögskola och Katarina Korp som är lärare på Skeppsholmens folkhögskola blev hösten 2013 kontaktade av verksamhetsledaren för Amez Center, ett center för kvinnor i Halabja.

Amez Center erbjuder kurser riktade till kvinnor i alla åldrar men har ambitionen att på sikt starta en kvinnofolkhögskola i Halabja. Pia och Katarina fick 2014 medel från Solidaritetsfonden för att göra en förstudie i Halabja.

Resultatet av förstudien är att man nu står inför en organisationsutveckling under 2015 med målet att forma en demokratiskt styrd organisation som kan ge behörighetsgivande yrkesutbildningar baserade på folkbildningens idéer och metoder.

Tidigare har Pia och Katarina genom sitt arbete i föreningen Tornseglarna startat och drivit Aso Folk High School i Sulémani. Under uppbyggnadsskedet av skolan fick Tornseglarna medel från Forum Syd, Svenska Institutet och Solidaritetsfonden.

Mer information

För mer information, se Pia Grübb under listan på mentorer.

Universitets - och högskolerådet (UHR) / Programkontoret

Grundtvig (som nu heter Erasmus+)

Marieborgs folkhögskola deltog i ett tvåårigt partnerskapsprojekt kallat ”Roma Integration in Europe”

Projektets syfte är att bygga positiva relationer mellan den romska minoritetsgruppen och majoritetssamhället i europeiska länder. Att lära känna livsvillkoren i våra partners länder var ett av målen i detta projekt, i syfte att få tillstånd en interkulturell dialog som leder till bättre kommunikation och social interaktion.

Den polska föreningen "Obszary Kultury" är koordinator för projektet. Övriga delatagarländer var Storbritannien, Österrike och Tyskland.

Mer information

www.europeansharedtreasure.eu/detail.php?id_project_base=2010-1-PL1-GRU06-11414

Nordplus vuxen

Kävesta folkhögskola deltog i ett projekt kallat ”Det mångkulturella Sverige och Finland”

Syftet med projektet var att lära deltagarna mer om konsekvenserna för samhället när människor från olika kulturer möts. Deltagarna förberedde sig inför skolutbytet genom att studera ämnen som var relevanta för projektet. Under själva utbytet medverkade deltagarna i varandras lektioner genom redovisningar, lektioner, diskussioner och studiebesök.

Huvudpartner var Kävesta folkhögskola. Andrapartner var Borgå folkakademi i Finland.

<http://www.nordplusonline.org/nor/Projekter/Projektdatabase#>

Svenska Institutet

Kista folkhögskola har beviljats medel från Svenska Institutet för att starta ett projekt i Kairo. Projektet kallas Media and Information Literacy through NOORIKUM och ligger inom programmet Creative Force på Svenska Institutet.

Media and Information Literacy through NOORIKUM syftar dels till att hjälpa deltagarna att bli bättre på att förstå och hantera media och dels till att höja nivån på datakunskap bland socioekonomiskt utsatta medborgare i Kairo, Egypten. Projektet kommer också att fokusera på att hantera den stora skillnaden i tillgång till internet för män och kvinnor i Egypten genom att se till att kvinnor utgör minst 50% av målgruppen. Genom att höja kunskapsnivån i datakunskap vill man också göra deltagarna mer anställningsbara. Projektet har pågått från april 2013 - december 2015

För ytterligare information, var god kontakta info@kistafolkhogskola.se

Åke Larsson för FOLAC december 2015